

[Lytteøvelse] NDU efterlyste pejlemærker og kom hjem med favnen fuld af ideer og inspiration til netværkets fremtidige arbejde. Men allervigtigst er det fælles fodslag og opbakningen til netværkets arbejde.

[af]

HENRIETTE STEVNHØJ,
KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER I NDU

Der blev arbejdet på NDU's visionsseminar, der fandt sted den 16. september på Jørgensens Hotel i Horsens. I grupper fandt deltagerne frem til de vigtigste fokusområder for NDU i de kommende år.

Til slut blev der gjort status over dagen. Her fik deltagerne lejlighed til at summere de mest afgørende punkter op.

VINGER TIL NDU

Der var dækket op med kongeblát på hvide duge i Kongesalen på Jørgensens Hotel i Horsens. Omgivelserne kunne dårligt blive mere elegante og næppe i mere kontrast til de opgaver, seminarets deltagere normalt tager sig af på de pædagogiske bosteder, bag de kommunale skriveborde eller som tilsynsførende hos dømtede udviklingshæmmede. Blot for at nævne nogle af arbejdsområderne. Denne dag var personerne omkring de kriminelle udviklingshæmmede inviterede til at lade tankerne få vinger og komme med forslag til, hvordan NDU kan støtte effektivt op om arbejdet med de sigtede og dømtede udviklingshæmmede.

De 34 deltagere blev fordelt i grupper, som hver skulle beskrive hvilke opgaver og krav i det daglige arbejde, der kalder på opbakning fra NDU. Det var ud fra disse beskrivelser, at grupperne skulle pege på en fremtidig kurs for NDU. Eller rettere to, én for det næste år og endnu én for de kommende fem år. Det summede således af ivrig aktivitet i grupperummene på det flere hundrede år gamle Lichtenbergske Palæ på hovedgaden i Horsens, og kun frokost og et oplæg af lederen fra kriminalforsorgen i Østjylland, Mogens Baun, forstyrrede de arbejdsomme deltagere.

Dagen blev afrundet med fremlæggelse af gruppernes pointer, som i øvrigt havde mange lighedspunkter:

Mere viden og uddannelse

Det personale, som arbejder med kriminelle udviklingshæmmede, tørster efter viden, der specifikt handler om denne gruppe. Et efterspurgt emne er misbrug, og hvordan udviklingshæmmede bedst profiterer af behandling for deres misbrug.

Viden og erfaring om kulturelle forskelligheder er også efterlyst. Hvordan adskiller udviklingshæmmede med anden etnicitet sig fra danske ditto?

Bandeproblematikken, der handler om, at især sent udviklede voksne kan være nemme at lokke ud i kriminalitet, fordi identifikationen med rockertyper frister, er ligeledes et eftertragtet emne. Viden om seksualitet, psykiatri, risikovurderinger og de metoder, der kan bruges til at vurdere recidivrisici, er også efterspurgt.

En opfordring til NDU's sekretariat lød på at fortsætte efteruddannelsesforløbene og i høj grad lade indholdet afspejle de behov, som blev nævnt på seminaret.

Brug synligheden

Blandt deltagerne var der bred enighed om, at NDU bør udnytte den bevågenhed, som netværket nu har fået hos politikerne og hos medierne. I maj måned fik NDU's sekretariat foretræde for Folketingets Retsudvalg og Socialudvalg og dermed flere politikeres opmærksomhed på især problemerne med at håndtere straffeloven i kombination med serviceloven. I foråret tog *Ekstra Bladet* fat på en artikelseerie, som satte fokus på de kriminelle udviklingshæmmedes vilkår. Alt i alt en synlighed, som NDU skal udnytte intenst, lød det fra deltagerne på seminaret.

Visionsseminaret sluttede af med en for NDU's sekretariat værdifuld anerkendelse af det arbejde, der bliver gjort for området. Til trods for, at dømtede udviklingshæmmede er få talt i hoveder, er det ofte en stor opgave for myndighedskommunen eller bostedet, som huser den domsanbragte. Derfor er det så væsentligt med en 'videnscentral', som en af deltagerne betegnede NDU.

Se hvem der deltog i seminaret og læs mere om, hvad der blev sagt på seminaret på hjemmesiden: www.ndu.dk

[f.]

NDU har snart eksisteret i seks år og inden længe skal opdragsgiveren, VISO, afklare, hvordan der skal indsamles og formidles viden på det specialiserede socialområde i Danmark. Det gælder også i forhold til indsatsen over for domfældte udviklingshæmmede. Derfor var det tid til at gøre kort status og få en række kvalificerede forslag til, hvad der bør være i fokus for et landsdækkende vidensnetværk som NDU. Forslagene, som kom frem under visionsseminaret, kommer til at indgå i de drøftelser, NDU og Region Midtjylland skal have med VISO.

VELKOMMEN

Lars Sandberg, seniorkonsulent i NDU, bød velkommen til NDU's visionsseminar med en beskrivelse af netværkets opgaver og højdepunkter. Blandt dem nævnte han NDU's udgivelser, som tæller kvalitetsstandarder, *NDU-nyt*, der fra 2009 udkommer fire gange årligt og en håndbog i det juridiske lovgrundlag.

Håndbogen forventes at udkomme primo november 2009.

NDU's hovedaktiviteter kan ses på hjemmesiden: www.ndu.dk under 'visionsseminar 2009'.

VOXPOP

Hvad tænker I om NDU?

NDU's netværk består af pædagoger, jurister, og sagsbehandlere i kommuner og regioner. 34 af dem var inviteret med til Horsens for at komme med forslag til indholdet af NDU's fremtidige funktioner.

Vi spurgte seks af dem om:

1. Hvad har gjort størst indtryk på dig på visionsseminaret?
2. Hvordan kan du bruge NDU i dit daglige arbejde?
3. Hvad mener du, at NDU især skal fokusere på fremover?

**JEANETTE
SCHJÆLLERUP,
jurist,
Vejle Kommune**

1. *Mangfoldigheden af problemstillinger og tilgangene til problemerne.*
2. *NDU er en stor kilde til viden om et meget specialiseret område, som jeg har stor gavn af i mit daglige arbejde – både som livline, men også gennem deltagelse i NDU's kurser.*
3. *NDU mestrer evnen til at formidle sin viden om domfældte udviklingshæmmede, så problemstillingerne bliver synlige for alle og ikke kun for os, der arbejder med området i det daglige. Der er fortsat stort behov for at formidle kerneviden og synliggøre gråzone-områderne.*

**JØRN ROD JENSEN,
afdelingsleder på
Bakkebo og Bo-
fællesskab mv.,
Region Nordjylland**

1. *Det var samlingen af kompetente fagpersoner og følelsen af, at der var mulighed for at påvirke indsatsen i forhold til målgruppen, både udadtil og inden for egne rækker. Det var også meget forfriskende at lade tankerne og ideerne flyve.*
2. *NDU indsamler brugbare data og tendenser i målgruppen. Det kan være specialviden om for eksempel misbrug, andre kulturer, seksualitet, psykiatri, bedre fungerende og bande-problematikker.*
3. *NDU skal være opmærksom på de nye typer udviklingshæmmede, kompetenceudvikling i forhold til specialisering, styrke netværket på leder-, tilsyn- og medarbejderniveau og skal forsætte med at indsamle viden om målgruppen. Desuden skal NDU medvirke til at påvirke politikere både lokalt og nationalt. NDU skal også være en kanal til medier – for eksempel ved at bidrage til ideer til dokumentarprogrammer.*

GRETHE VAD,
forstander på Østruplund,
Region Syddanmark

1. At der var så stor konsensus om, hvad der er de vigtigste udfordringer, vi står i. Altså, det er ikke noget, som bare er et problem for min institution. Alle de kompetente dygtige deltagere og et veltilrettelagt program har også fæstnet sig.
2. Jeg kan henvende mig, når jeg har behov for sparring i konkrete sager. NDU's efteruddannelse og en mulighed for at danne uformelle netværk er også muligheder.
3. NDU skal være i forbindelse med det politiske niveau samt sørge for, at anklagemyndighed og politi også er bekendte med området her. Håndbogen (om lovgrundlaget på området, der udkommer primo november, red.) skal løbende opdateres, og så skal NDU fortsætte med sine kurser og efteruddannelse.

**DORTHE KATSTRUP
NOESGAARD,**
tilsynsførende,
Herring Kommune

1. Det, der har gjort størst indtryk på mig, er, hvor mange der oplever, at dommerne ikke altid er klare over, hvad det indebærer, når de idømmer en udviklingshæmmede en foranstaltningsdom. Deraf følger så også, at de ikke udnytter mulighederne for at knytte vilkår på.
2. I det daglige ser jeg NDU som rådgiver og sparringspartner.
3. NDU har en vigtig opgave i at få domstolene i tale og fortælle hvad disse domme indebærer, og hvordan der arbejdes ud fra samme domme.

KARINA FRIGAARD,
fagansvarlig handicapkonsulent
i Brøndby Kommune

1. Det er, at der i så store træk er en enighed om, at både vi myndigheds personer og personale på bostederne mangler og trænger til opdatering rent kompetencemæssigt. Der er bred enighed om, at der er brug for efteruddannelse. Desuden har det gjort indtryk på mig, at alle de tilstedeværende personer er oprigtig engagerede, og alle er ivrige efter at gøre deres arbejde, om det var pædagoger eller myndigheds personer, så godt som overhovedet muligt.
2. Jeg bruger NDU i mit daglige arbejde på den måde, at jeg ved, det er der, jeg kan søge viden. Jeg læser også altid NDU-nyt og får derigennem ny viden. Jeg er også undervejs i NDU's efteruddannelse og bliver her opdateret med den nyeste viden.
3. NDU skal fokusere på efteruddannelse og i endnu højere grad sørge for, at udviklingshæmmede domsfældte kommer i fokus, også selv om det er et lille område i de store sammenhænge.

POUL ERIK SØRENSEN,
afdelingsleder,
Lilleje, Syddjurs
Bo og Aktivitetstilbud

1. At der via NDU er opnået mulighed for indflydelse på beslutningstagere i forhold til anklagemyndigheden og dommerens forståelse for den pædagogiske vinkel i arbejdet med domfældte.
2. Jeg sender mine medarbejdere på NDU's efteruddannelse, og jeg læser NDU-nyt.
3. NDU skal komme i dialog med det politiske niveau om at skabe bedre vilkår for at løse opgaven overordnet set. Det vil være formålstjenligt at få de mest relevante vilkår skrevet ind i dommen, og oplyse anklagemyndigheden om konsekvenser af forskellige domme 'ude i virkeligheden'.